

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 362/2017-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 30. mája 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE], zastúpeného advokátkou JUDr. Ivetou Kalinovou, Cukrová 14, Bratislava, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 48 ods. 2, čl. 19 ods. 2, čl. 41 ods. 1 a čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 13 a čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Michalovce v konaní vedenom pod sp. zn. 17 Em 1/2012 a jeho uznesením č. k.17 Em 1 2012-315 z 15. apríla 2016 a postupom Krajského súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 8 CoP 199/2016 a jeho uznesením č. k. 8 CoP 199/2016-334 z 3. augusta 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. októbra 2016 doručená sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE]

██████████ (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. Ivetou Kalinovou, Cukrová 14, Bratislava, ktorou namieta porušenie svojich v záhlaví označených základných práv zaručených Ústavou Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv zaručených Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Michalovce (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 17 Em 1/2012 a jeho uznesením č. k. 17 Em 1/2012-315 z 15. apríla 2016 a postupom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 CoP 199/2016 a jeho uznesením č. k. 8 CoP 199/2016-334 z 3. augusta 2016.

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol oprávneným v konaní vedenom pred okresným súdom pod sp. zn. 17 Em 1/2012, ktorého predmetom bol súdny výkon rozhodnutia Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 1 P 50/2011 z 1. júla 2011, ktorým bol v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 20 CoP 57/2011 z 26. októbra 2011 nariadený návrat maloletých detí ██████████, ██████████, ██████████, a ██████████, ██████████ (ďalej aj „maloleté deti“), do Írska ako krajiny ich obvyklého pobytu. Uznesením č. k. 17 Em 1/2012-119 z 18. októbra 2012 okresný súd predmetný návrh na súdny výkon rozhodnutia o nariadenie návratu maloletých detí zamietol. Krajský súd uznesením č. k. 8 CoP 521/2012-145 z 26. júna 2013 uznesenie prvostupňového súdu z 18. októbra 2012 potvrdil. Nálezom č. k. II. ÚS 361/2014-49 z 27. mája 2015 ústavný súd rozhodol o sťažnosti sťažovateľa podanej ústavnému súdu 22. októbra 2013 tak, že uznesením krajského súdu č. k. 8 CoP 521/2012-145 z 26. júna 2013 došlo k porušeniu základných práv sťažovateľa podľa čl. 19 ods. 2, čl. 41 ods. 1 a 4 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 8 dohovoru. Ústavný súd uznesenie krajského súdu č. k. 8 CoP 521/2012-145 z 26. júna 2013 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Krajský súd viazaný právnym názorom ústavného súdu uznesením č. k. 8 CoP 330/2015-175 z 3. augusta 2015 zrušil uznesenie okresného súdu č. k. 17 Em 1/2012-119 z 18. októbra 2012 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Okresný súd uznesením č. k. 17 Em 1/2012-315 z 15. apríla 2016 návrh na súdny výkon rozhodnutia o nariadenie návratu maloletých detí na územie a pod jurisdikciu krajiny ich obvyklého pobytu do Írska zamietol. Krajský súd uznesením č. k. 8 CoP 199/2016-334 z 3. augusta 2016 ako odvolací súd uznesenie č. k. 17 Em 1/2012-315 z 15. apríla 2016 potvrdil.

3. Sťažovateľ v sťažnosti namietané porušenie práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru odôvodnil predovšetkým tým, že v odvolaní proti uzneseniu okresného súdu č. k. 17 Em 1/2012-315 z 15. apríla 2016 poukázal na to, že mu neboli doručené dôkazy, na základe ktorých okresný súd rozhodol, čím mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, pričom podľa sťažovateľa išlo o závažné dôkazy (správa z psychologického vyšetrenia z 26. októbra 2015 a lekárska správa zo 4. marca 2016), ktoré boli súdu predložené povinnou, t. j. matkou maloletých detí. Sťažovateľ zastáva názor, že argumentácia krajského súdu ako súdu druhej inštancie týkajúca sa toho, že účastník mohol nahliadnuť do spisu, a teda nedoručením namietaných dôkazov mu nebola odňatá možnosť konať pred súdom, neobstojí. Sťažovateľ v súvislosti s namietaným porušením práva na spravodlivé súdne konanie v sťažnosti taktiež uviedol, že maloleté deti v konaní pred okresným súdom neboli vypočuté, keďže z predložených dôkazov vyplýva, že tieto správy (dôkazy) boli vypracované len na základe pohovorov s matkou.

Rozhodnutiami konajúcich súdov teda podľa sťažovateľa došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces, a to porušením zásady rovnosti zbraní, keďže sťažovateľ nebol informovaný o dôkazoch, na základe ktorých okresný súd rozhodol a nemohol sa k nim vyjadriť a krajský súd túto námietku sťažovateľa neakceptoval.

4. Okrem už uvedeného namietaného porušenia práva na spravodlivé súdne konanie sťažovateľ v sťažnosti taktiež namietal porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj práva na účinný prostriedok nápravy zaručeného čl. 13 dohovoru, ktoré odôvodnil najmä skutočnosťou, že predmetné konanie vedené pred okresným súdom pod sp. zn. 17 Em 1/2012 sa začalo 1. februára 2012 a do vydania uznesenia krajského súdu č. k. 8 CoP 199/2016-334 z 3. augusta 2016 uplynuli 4 roky a 6 mesiacov. K prietahom podľa sťažovateľa dochádzalo aj po náleze ústavného súdu č. k. II. ÚS 361/2014-49 z 27. mája 2015, keďže od rozhodnutia krajského súdu č. k. 8 CoP 330/2015-175 z 3. augusta 2015, ktorým vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie, do rozhodnutia okresného súdu č. k. 17 Em 1/2012-315 z 15. apríla 2016 uplynulo 8 mesiacov. Súdom spôsobené prietahy v konaní sú podľa sťažovateľa v tomto prípade neospravedlňiteľné.

5. Sťažovateľ v sťažnosti napokon namietal aj porušenie svojho základného práva na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života podľa čl. 19 ods. 2 ústavy a práva na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života podľa čl. 8 dohovoru a základného práva na ochranu rodičovstva a na starostlivosť o deti a ich výchovu podľa čl. 41 ods. 1 a 4 ústavy, ku ktorému malo dôjsť taktiež postupom konajúcich súdov odňatím možnosti starať sa osobne o svoje maloleté deti napriek právoplatnému rozhodnutiu súdu. V súvislosti s namietaným porušením základného práva na ochranu rodičovstva a na starostlivosť o deti a ich výchovu podľa čl. 41 ods. 1 a 4 ústavy sťažovateľ uviedol, že uvedené práva boli porušené postupom a rozhodnutiami okresného súdu a krajského súdu tým, že sťažovateľ nemohol vykonávať svoje rodičovské práva a povinnosti a k obnoveniu jeho opatrovníckeho práva nedošlo. Podľa sťažovateľa mu konajúce súdy neposkytnú účinnú ochranu pred neoprávneným zásahom do jeho súkromného a rodinného života, a tak porušili jeho základné právo podľa čl. 19 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 8 dohovoru.

6. Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd rozhodol nálezom takto:

„1. Právo [REDAKOVANÉ] na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6. Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Michalovce v konaní vedenom pod spis. zn. 17Em/I/2012 a postupom Krajského súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 8CoP/199/2016 porušené bolo.

2. Základné právo [REDAKOVANÉ] na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie vecí v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 a práva na účinný prostriedok nápravy zaručený čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Michalovce v konaní vedenom pod spis. zn. 17Em/I/2012 a postupom Krajského súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 8CoP/199/2016, porušené bolo.

3. Právo [REDAKOVANÉ] na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života podľa článku 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života podľa článku 8. Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a právo na ochranu rodičovstva a na starostlivosť o deti a ich výchovu podľa čl. 41 ods. 1 a 4 Ústavy SR postupom Okresného

súdu Michalovce v konaní vedenom pod spis. zn. 17Em/l/2012 a postupom Krajského súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 8CoP/199/2016, porušené bolo.

4. Uznesenie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 3.8.2016, č. k. 8C0P/199/2016-334 a uznesenie Okresného súdu Michalovce zo dňa 15.4.2016, č. k. 17Em/l/2012-315 sa zrušuje a vec sa vracia Okresného súdu Michalovce na ďalšie konanie.

5. Okresnému súdu Michalovce sa prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 17Em/l/2012 konal bez zbytočných prietáhov.

6. Sťažovateľovi sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške 30.000,- €.

7. Sťažovateľovi sa priznáva náhrada trov právneho zastúpenia vo výške 303,16 € na účet advokátky JUDr. Ivety Kalinovej, Advokátska kancelária, Cukrová 14, 811 08 Bratislava.“

II.

7. Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy oprávnený konať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd (každý) návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

9. Predpokladom úspešného uplatnenia námietky porušenia základných práv a slobôd v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je splnenie všeobecných a osobitných náležitostí vyplývajúcich z § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde, ako aj ďalších procesných podmienok vyplývajúcich z § 53 zákona o ústavnom súde.

10. Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

11. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným rozhodnutím alebo iným označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno preto považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 66/98, III. ÚS 168/05, IV. ÚS 136/05).

12. Podľa § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone.

III.

13. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

14. Podľa čl. 19 ods. 2 ústavy každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

15. Podľa čl. 41 ods. 1 ústavy manželstvo je jedinečný zväzok medzi mužom a ženou. Slovenská republika manželstvo všestranne chráni a napomáha jeho dobru. Manželstvo, rodičovstvo a rodina sú pod ochranou zákona. Zaručuje sa osobitná ochrana detí a mladistvých.

16. Podľa čl. 41 ods. 4 ústavy starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Práva rodičov možno obmedziť a maloleté deti možno od rodičov odlúčiť proti vôli rodičov len rozhodnutím súdu na základe zákona.

17. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

18. Podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydlia a korešpondencie.

19. Podľa čl. 8 ods. 2 dohovoru štátny orgán nemôže do výkonu tohto práva zasahovať s výnimkou prípadov, keď je to v súlade so zákonom a nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, verejnej bezpečnosti, hospodárskeho blahobytu krajiny, predchádzania nepokojom alebo zločinnosti, ochrany zdravia alebo morálky alebo na ochranu práv a slobôd iných.

20. Podľa § 13 dohovoru každý, koho práva a slobody priznané týmto dohovorom boli porušené, musí mať účinné právne prostriedky nápravy pred národným orgánom, aj keď sa porušenia dopustili osoby pri plnení úradných povinností.

21. Aj napriek tomu, že sťažovateľ v zmysle znenia bodu 1 petitu sťažnosti žiadal vyslovenie porušenia práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a v zmysle bodu 3 petitu sťažnosti vyslovenie porušenia základného práva na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života podľa čl. 19 ods. 2 ústavy, práva na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života podľa čl. 8 dohovoru a základného práva na ochranu rodičovstva a na starostlivosť o deti a o ich výchovu podľa čl. 41 ods. 1 a 4 iba postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 17 Em 1/2012 a postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8 CoP 199/2016, vychádzajúc z bodu 4 petitu sťažnosti, v zmysle ktorého sťažovateľ žiadal uznesenie krajského súdu z 3. augusta 2016, č. k. 8CoP 199/2016-334 a uznesenie okresného súdu č. k. 17 Em 1/2012-315 z 15. apríla 2016 zrušiť, ústavný súd dospel k záveru, že sťažovateľ žiadal vysloviť porušenie práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj porušenie základného práva na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života podľa čl. 19 ods. 2 ústavy, práva na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života podľa čl. 8 dohovoru a základného práva na ochranu rodičovstva a na starostlivosť o deti a o ich výchovu podľa čl. 41 ods. 1 a 4 nielen postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 17 Em 1/2012 a postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8 CoP 199/2016, ale aj ich rozhodnutiami vydanými v týchto konaniach, a to uznesením okresného súdu č. k. 17 Em 1/2012-315 z 15. apríla 2016 a tiež uznesením krajského súdu č. k. 8 CoP 199/2016-334 z 3. augusta 2016.

III. 1 K namietanému porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, základného práva na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života podľa čl. 19 ods. 2 ústavy, práva na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života podľa čl. 8 dohovoru a základného práva na ochranu rodičovstva a na starostlivosť o deti a o ich výchovu podľa čl. 41 ods. 1 a 4 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 17 Em 1/2012 a jeho uznesením č. k. 17 Em 1/2012-315 z 15. apríla 2016

22. Z ustálenej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd automaticky nezakladá aj právomoc ústavného

súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany tých základných práv alebo slobôd, porušenie ktorých namieta, sa mohol sťažovateľ domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonom upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym orgánom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (m. m. I. ÚS 6/04, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06, III. ÚS 42/07).

23. Zmyslom a účelom uvedeného princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy vecí nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy, ktoré sú povinné vykladať a aplikovať príslušné zákony na konkrétny prípad v súlade s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy, sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

24. Z obsahu sťažnosti a jej príloh je zrejmé, že napadnuté uznesenie okresného súdu, č. k. 17 Em 1/2012-315 z 15. apríla 2016 vrátane postupu, ktorý jeho vydaniu predchádzal, boli predmetom súdneho prieskumu realizovaného krajským súdom na základe podaného odvolania sťažovateľa. Odvolacie konanie bolo skončené napadnutým uznesením krajského súdu č. k. 8 CoP 199/2016-334 z 3. augusta 2016. Pre rozhodnutie ústavného súdu v časti namietaného porušenia označených práv prvostupňovým uznesením okresného súdu je teda podstatné, že existoval „iný súd“, na ktorý poukazuje čl. 127 ods. 1 ústavy. To vylučuje právomoc ústavného súdu na prieskum sťažnosťou prezentovaného porušenia označených práv zaručených ústavou a dohovorom namietaným uznesením okresného súdu, a preto bolo potrebné v tejto časti sťažnosť odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu.

III. 2 K namietanému porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, základného práva na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života podľa čl. 19 ods. 2 ústavy, práva na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života podľa čl. 8 dohovoru a základného práva na ochranu rodičovstva a na starostlivosť o deti a o ich výchovu podľa čl. 41 ods. 1 a 4 ústavy postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8 CoP 199/2016 a jeho uznesením č. k. 8 CoP 199/2016-334 z 3. augusta 2016

25. Ústavný súd z okresného súdu zistil, že sťažovateľ 17. októbra 2016, t. j. ešte pred podaním sťažnosti ústavnému súdu podal proti uzneseniu krajského súdu č. k. 8 CoP 199/2016-334 z 3. augusta 2016 dovolanie, 2. januára 2017 bol spis predložený Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) na rozhodnutie o dovolaní a dosiaľ nebol okresnému súdu z najvyššieho súdu s rozhodnutím o dovolaní vrátený.

26. Ústavný súd konštatuje, že vzhľadom na túto skutočnosť musela byť sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietnutá pre jej predčasnosť, pretože o ochrane označených práv, ktorých porušenie sťažovateľ namieta, bude vo vzťahu ku krajskému súdu rozhodovať najvyšší súd ako súd dovolací.

27. Súbežné podanie dovolania a sťažnosti ústavnému súdu totiž navodzuje situáciu, keď princíp subsidiarity vyplývajúci z čl. 127 ods. 1 ústavy síce vylučuje právomoc ústavného súdu, ale iba do rozhodnutia najvyššieho súdu o dovolaní. Tejto situácii zodpovedá aplikácia § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

28. Ústavný súd preto zaujal názor (podobne napr. III. ÚS 109/2010, III. ÚS 114/2010, III. ÚS 199/2010, III. ÚS 7/2014 a iné), že v prípade podania

mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania) a súbežne podanej sťažnosti ústavnému súdu je sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o dovolaní.

29. Ústavný súd sa v daných okolnostiach musel zaoberať aj úvahou, aké dôsledky bude mať pre sťažovateľa prípadné posúdenie dovolania najvyšším súdom ako dovolania neprípustného. Pre tento prípad ústavný súd majúci na zreteli účel práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru konštatuje, že v prípade procesného rozhodnutia najvyššieho súdu o dovolaní bude sťažovateľovi lehota na podanie sťažnosti ústavnému súdu považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu krajského súdu (porovnaj tiež rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. 11. 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verzus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, body 51, 53 a 54). A contrario potom platí, že v prípade vecného posúdenia a rozhodnutia najvyšším súdom o dovolaní bude mať sťažovateľ k dispozícii už iba podanie sťažnosti ústavnému súdu, čo sa týka tohto rozhodnutia, za obvyklých podmienok.

III.3 K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 17 Em 1/2012 a postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8 CoP 199/2016

30. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (a teda aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie označeného práva ešte trvalo (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase, keď došla sťažnosť ústavnému súdu, už nedochádza k namietanému porušovaniu označeného práva,

ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde) bez ohľadu na to, z akých dôvodov skončilo toto porušovanie (II. ÚS 139/02).

31. Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že napadnuté konania, t. j. konanie vedené okresným súdom pod sp. zn. 17 Em 1/2012, ako aj odvolacie konanie vedené pred krajským súdom pod sp. zn. 8 CoP 199/2016 boli právoplatne skončené 22. augusta 2016, t. j. dňom nadobudnutia právoplatnosti uznesenia krajského súdu č. k. 8 CoP 199/2016-334 z 3. augusta 2016, ktorým krajský súd ako súd odvolací potvrdil uznesenie okresného súdu č. k. 17 Em 1/2012-315 z 15. apríla 2016 o zamietnutí návrhu na súdny výkon rozhodnutia o nariadenie návratu maloletých detí na územie a pod jurisdikciu krajiny ich obvyklého pobytu. Predmetné konania okresného súdu a krajského súdu boli teda právoplatne skončené už pred podaním sťažnosti ústavnému súdu. V čase podania ústavnej sťažnosti už teda porušenie označených práv sťažovateľa netrvalo a konanie o jeho sťažnosti pred ústavným súdom nebolo spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k označeným právam sťažovateľa.

32. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

33. Po odmietnutí sťažnosti ako celku už nebol právny dôvod zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uvedenými v petite jeho sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. mája 2017